
NYTT OM RUNER

Meldingsblad om runeforskning

Nr. 7

1992

ISSN. 0801-3756

B661 fra Vetrlidsalmenningen, Bryggen i Bergen, står på en avbrukket beinnål (BRM 342/81). Det bevarte stykket er hodet av nålen, fram til et hull; det måler 44x23-13x4-5 mm. Det er runer ved den brede enden på den ene siden og et trekantet flettemønster (triquetra) risset inn på den andre. Innskriften er 19 mm lang og runene ca. 20 mm høye; det står: aouk. Runene lar seg neppe tolke.

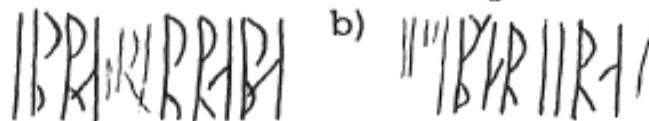
B662 og B663 fra Bryggen i Bergen er fra de store arkeologiske utgravningene der i 1955-68 og 1971-72, men runeinnskriftene ble først registrert i 1991.

B662 fra Søndre Søstergården står på et vevlodd eller søkke av kleberstein (BRM 16253); funnet må dateres til slutten av 1300-tallet. Steinen måler 115x92x25 mm og har et hull mot den ene enden. Mot den motsatte enden står et korstegn på den ene siden (→) og på den andre f. Det er påfallende hvor ofte f-runen forekommer som enkeltstående tegn. Dette kan ha noe med "alfabetmagi" å gjøre eller gjenspeile at dette tegnet, som det første i runerekken, var også det best kjente.

B663 fra Gullsko-området står på overlåret av en sko (BRM 77726) datert til slutten av 1100-tallet. Runene ble brodert (med silketråd?) i kanten ved fotåpningen, men nå er bare mønstersnittene i skinnen og hull etter stingene igjen. Det står følgende: Runene skal leses fra høyre mot venstre (runetegnene er ofte speilvendte), dvs. fuporkænmb ?? . Dette er tydeligvis en forvansket futhark; † æ er trolig feil for † h. Runeinnskriftene på sko fra Bryggen omfatter én latinsk tekst (amor vi(n)cit omnia), kanskje forvansket latin og utolkbare rekker med runer.

B664 står på en blyplate (BRM 76/4706) funnet i 1978 i Rosenkrantzgaten 4, Bryggen i Bergen. Platen, som måler 31x26x1,5 mm og dateres til 1300-tallet, ble registrert i 1991. Høye, slanke runer eller runelignende tegn dekker begge sider. Tæring har ført til at overflaten på b-siden er svært ruglete.

Innskriften kan kanskje gjengis slik:

a) ?bṛa???rraba, b) ?????b?r??ra?. Flere runetegn gjentas; det ser ikke ut til at innskriften er språklig meningsgivende. Blyplater med runer i Norge er vanligvis amuletter med latinsk tekst, forvansket latin eller uforståelige runer eller runelignende tegn.